

การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วย:
การนำแนวคิดสู่การปฏิบัติการพยาบาล

โดย

รัตน์ดาวรรณ	คลังกลาง
วิไลวรรณ	วัฒนานนท์
ปราณี	เสด็จ
แสงดาว	จันทร์ตา

ตำรานี้ได้รับทุนสนับสนุนการผลิตผลงานวิชาการ ประจำปีการศึกษา 2555
จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น สถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2555

คำนำ

คำราเรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วย: การนำแนวคิดสู่การปฏิบัติการพยาบาล เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้นักศึกษาพยาบาล พยาบาลชุมชน และผู้สนใจ ใช้เป็นคู่มือประกอบการศึกษา ค้นคว้า ตลอดจนนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาสุขภาพชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำราเล่มนี้แบ่งเป็น 8 บทเพื่อความต่อเนื่องในการอ่าน ประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ ความสำคัญของการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วยแบบองค์รวม บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีการสร้างเสริมสุขภาพ บทที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการป้องกันการเจ็บป่วย บทที่ 4 สุขภาวะของบุคคล ครอบครัว และชุมชน บทที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน บทที่ 6 การนำยุทธศาสตร์การสร้างเสริมสุขภาพสู่การปฏิบัติ บทที่ 7 แบบแผนการสร้างเสริมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพแบบองค์รวมตามวัย และ บทที่ 8 การสร้างเสริมสุขภาพตามแหล่งบริการสุขภาพ ซึ่งผู้เขียนได้รวบเนื้อหาจากเอกสาร คำราต่างๆ สังเคราะห์และสรุปองค์ความรู้เพื่อให้นักศึกษาได้มีแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติม และนักศึกษาควรมีการศึกษาจากแหล่งความรู้อื่นๆ เพิ่มเติม

ผู้เขียนขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมจิต แคนสีแก้ว และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาวัลย์ ชมนิรัตน์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดร.นฤมล สิงห์คง สำนักวิชาการพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อาจารย์เสาวลักษณ์ เข้มตรี คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย อาจารย์ศิริราณี ศรีมหาภาค จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น คุณปิยนุช บุญทอง จากโรงพยาบาลสกลนคร ที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบเนื้อหา เพิ่มความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของคำรา ขอขอบพระคุณ ดร.มกราพันธุ์ จูฑะรสก ที่ช่วยดูแลกระบวนการของงบประมาณสนับสนุนการเขียนคำราวิชาการ และขอขอบคุณวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ที่สนับสนุนงบประมาณในการเขียนคำราในครั้งนี้จนสำเร็จเป็นอย่างดี

ผู้เขียนจึงหวังว่าคำราเล่มนี้จะช่วยให้นักศึกษาพยาบาล พยาบาลและผู้สนใจได้นำไปแสวงหาความรู้ในการศึกษาค้นคว้า และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชุมชน อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสุขภาพชุมชนและวิชาชีพพยาบาลต่อไป